

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๔/๑๐๖๖

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี/
รหัสเรื่อง : ส ๘๖๗๘ วพฯ
รับที่ : ๓๓๘๔/๕๖ ว ๔๙
วันที่ : ๒๑ มี.ค. ๕๖ เวลา: ๑๕:๔๓
เวลา..... ๑๖.๐๗.๖๖ กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการศึกษาทวิภาคีไทย-เยอรมันสู่ความเป็นเลิศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ
แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ... ๓๑ มี.ค. ๒๕๖๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการศึกษาทวิภาคีไทย-เยอรมันสู่ความเป็นเลิศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ
แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
๒. Memorandum of Understanding on German-Thai Dual Excellence Education between
the Ministry of Education of the Kingdom of Thailand and the Federal Foreign Office
of the Federal Republic of Germany
๓. Memorandum of Understanding on Education Cooperation between the Ministry of Education
of the Kingdom of Thailand and the Foreign Office of the Federal Republic of Germany
๔. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๔๐๔/๔๓๐ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการประสงค์จะจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการศึกษาทวิภาคีไทย-เยอรมัน
สู่ความเป็นเลิศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธ์
สาธารณรัฐเยอรมัน (Memorandum of Understanding on German-Thai Dual Excellence Education between
the Ministry of Education of the Kingdom of Thailand and the Federal Foreign Office of
the Federal Republic of Germany) เพื่อใช้เป็นกรอบความร่วมมือในการพัฒนาการอาชีวศึกษาของไทย โดยใช้
ระบบการศึกษาทวิภาคีของเยอรมัน (dual education) ตามรายละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่าการจัดทำบันทึกความเข้าใจดังกล่าว นอกจากจะเป็น
ความร่วมมือในการพัฒนาการอาชีวศึกษาที่สำคัญระหว่างประเทศไทยและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันแล้ว ยังเป็นการ
กระชับความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศที่มีอย่างยาวนานให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นด้วย โดยมีข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ประเทศไทยและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันมีความร่วมมือด้านการศึกษามาอย่างต่อเนื่องยาวนาน
และในปี ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นปีฉลองครบรอบ ๑๕๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ทางการทูตของสองประเทศ
กระทรวงศึกษาธิการไทยและกระทรวงการต่างประเทศของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ได้เห็นพ้องในการร่วมกัน
พัฒนาการศึกษาและการฝึกอบรม จึงได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางการศึกษา
ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
(Memorandum of Understanding on Education Cooperation between the Ministry of Education of
the Kingdom of Thailand and the Foreign Office of the Federal Republic of Germany) เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม
๒๕๕๕ โดยกำหนดกรอบกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างกัน การนำเสนอสัมมนาเพื่อสอนภาษาเยอรมัน
ในประเทศไทย และความร่วมมือในด้านการศึกษาทวิภาคีและการฝึกอาชีพ ความละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

/ต่อมา...

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการไทยและสถานเอกอัครราชทูตเยอรมนีในประเทศไทย ได้หารือร่วมกันในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางการศึกษาฯ ให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการพัฒนาการศึกษาทวิภาคีของไทยให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการอาชีวศึกษาของไทย ตามรูปแบบที่สำเร็จของเยอรมนี โดยไม่กระทบต่อระบบอาชีวศึกษาอื่นๆ ที่มีอยู่แล้ว

๒. เหตุผลและความจำเป็น

๒.๑ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการศึกษาทวิภาคีไทย-เยอรมันสู่ความเป็นเลิศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (Memorandum of Understanding on German-Thai Dual Excellence Education between the Ministry of Education of the Kingdom of Thailand and the Federal Foreign Office of the Federal Republic of Germany) เป็นข้อตกลงที่ทั้งสองฝ่ายแสดงเจตนาที่จะร่วมกันในการพัฒนาการอาชีวศึกษาของไทย โดยตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศที่แน่นแฟ้นยาวนาน โดยการนำระบบการศึกษาทวิภาคีของเยอรมนีซึ่งถือเป็นรูปแบบการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีชื่อเสียงมาใช้พัฒนาการอาชีวศึกษาของไทย เพื่อให้นักเรียนอาชีวศึกษาสำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยนักเรียนได้เรียนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในสถานที่ทำงานจริงอย่างสมดุล

๒.๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ ได้ระบุให้การจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งอาจเป็นหนังสือสัญญาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรี และหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศไทยย่างกว้างขวางจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๓. ความเร่งด่วน

เนื่องจากฝ่ายไทยและเยอรมันจำเป็นต้องใช้เวลาในการเตรียมการดำเนินการรายได้ความตกลงครั้งนี้โดยหารือในรายละเอียดร่วมกัน และประ升ค์จะเร่งดำเนินงานได้ทันเปิดภาคการศึกษา ประจำปี ๒๕๕๖ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จึงเห็นสมควรจัดให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจตั้งแต่วัน ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของทั้งสองฝ่าย

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการศึกษาทวิภาคีไทย-เยอรมันสู่ความเป็นเลิศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นกรอบความร่วมมือที่ประเทศไทยและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันในการพัฒนาการศึกษาทวิภาคีของไทย โดยใช้ระบบการศึกษาวิชาชีพของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่มีชื่อเสียงเข้ามาช่วยสร้างแรงกระตุ้นให้แก่ระบบการอาชีวศึกษาที่มีอยู่ของไทย โดยในระยะแรกบริษัทเอกชนซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทเยอรมัน อาทิ บริษัทบีเอ็มดับเบิลยู (BMW) บริษัทบ็อช (Bosch) และบริษัท บีกริม (B.Grimm) จะร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษาขั้นปลายในวิทยาลัยอาชีวศึกษาของไทยที่ได้รับคัดเลือก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบหลักสูตรที่เกิดจากการประสานร่วมกันเป็นอย่างดีของทั้งสองฝ่าย โดยนักเรียนอาชีวศึกษาจะได้มีโอกาสในการศึกษาในวิทยาลัยและฝึกปฏิบัติในบริษัทอย่างสมดุล และมีการจัดทำรูปแบบของสัญญา (ค่าตอบแทนและทุนการศึกษา) ในระหว่างการฝึกปฏิบัติงานด้วย

๔.๒ กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว เห็นว่าบันทึกความเข้าใจดังกล่าว เป็นกรอบความร่วมมือระหว่าง กระทรวงศึกษาธิการของไทยและกระทรวงการต่างประเทศของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และมีสาระสำคัญ เป็นการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา ไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงสถานะเขตไทยหรือขอบเขตอำนาจ อธิบดีต้องของไทย หรือมีผลกระทบท่อความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น กรอบความร่วมมือดังกล่าว จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาตาม มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา อย่างไรก็ตาม บันทึกความเข้าใจดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงต้องนำเสนอเรื่อง ต่อกองระรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติการร่วมกันด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการระรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗)

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือหารือเกี่ยวกับการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการศึกษาทวิภาคี ไทย-เยอรมันสู่ความเป็นเลิศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่ง สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีแล้ว และกระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะและถ้อยคำของบันทึก ความเข้าใจฉบับนี้ พร้อมทั้งแจ้งว่าบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเป็นความตกลงในระดับหน่วยงานที่ไม่มีเจตนาจะให้ เกิดผลผูกพันทางกฎหมาย จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เข้าข่ายหนังสือสัญญาตาม มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ความลับอี้ดปรากฎตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖. ข้อเสนอ

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานเจ้าของเรื่อง ควรขอความอนุเคราะห์สำนักเลขานุการ คณะกรรมการระรัฐมนตรีนำเสนอคณะกรรมการระรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดังนี้

๖.๑ ขออนุมัติการจัดทำและลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการศึกษาทวิภาคีไทย-เยอรมัน สู่ความเป็นเลิศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมนี ทั้งนี้ หากก่อนลงนามมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขบันทึกความเข้าใจฯ ในส่วนที่มิใช่ สาระสำคัญ ขอให้กระทรวงศึกษาธิการหารือกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้นๆ แทนคณะกรรมการระรัฐมนตรี โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการอีกครั้ง

๖.๒ ขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วย การศึกษาทวิภาคีไทย-เยอรมันสู่ความเป็นเลิศระหว่างกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงการต่างประเทศแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ที่ ๘๘๐๘/๒๕๕๘ ๖.๓ ขออนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Power) ให้แก่ผู้ลงนามในข้อ ๖.๒

๗๙-๒๖ ว.ส.๑-๔๖ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการระรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามข้อเสนอข้างต้น
เรียน รอง นรน. (นายพงศ์เทพฯ)

ศธ. ขอให้นำเรื่อง บันทึกความเข้าใจในเรื่องนี้ เสนอ ครม. พิจารณา ซึ่ง ศธ. แจ้งว่า จะจัดให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ภายใต้เดือนมีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้เป็น กรอบแนวทางการดำเนินงานของทั้งสองฝ่าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้นำเรื่องนี้เสนอ ครม. โดยยกเว้นการปฏิบัติตาม นัด ครม. เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ให้เลื่อนไว้ต่อแต่มาตี ครม. เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ เนื่องจากเรื่องที่อาจเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญ ที่ให้หน่วยงาน เจ้าของเรื่องเสนอเรื่องถึง สลค. ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ทั้งนี้ สลค. ได้อ่านให้ กด. สค. และ สศช. เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ ครม. ด้วยแล้ว

นายสมชาย พฤฒกัลป์)
รองเลขาธิการคณะกรรมการระรัฐมนตรี รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการระรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๒๔ ๕๖๕๖ ต่อ ๑๑๑-๑๑๓

โทรสาร ๐๒ ๒๘๑๐๙๕๓

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสริมศักดิ์ พงษ์พาณิช)

รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(นายพงศ์เทพ เทพกาญจน์)

รองนายกรัฐมนตรี

๒๒ ส.ค. ๒๕๕๘